

POČAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

12. číslo

Budyšin, decembr 1956

Lětnik 6

Hrono za měsac decembr 1956

*Wam je so džensa Zbóžnik
narodžil — Luk. 2,11*

Wěmy, zo je to jandžel pastyrjam w Božej nocy na Betlehemskich honach připowědał. Potajkim jedna so wo historiski fakt, wo stawizniski podawk najwjetšeho raza. A tak su so tam stawizny tuteho swěta a stawizny Božeho kralestwa — to je mjenujcy dwoje — dotknyły. Džěčo je so narodžilo, kiž bu pozdžišo znate po wšem swěće. To je historiski podawk swěta. Nimo teho so wot tuteho naroda sem naše lěta liča a mjenuja. Smy žiwi w lěće 1956 po Chrystusowym narodže. Swět chce to džensa rady zamjelčec a to hinak woznamjenja, na priklad „w lěće 1956 našeho časa“. Ale hdyž so prašamy, hdy je so ton „naš čas“ započal, dyrbjba po dobrych stawizniskich zasadach prajić, zo bě to Jezusowy narod. Potajkim jedna so wo wažny swětowo-stawizniski podawk. Runje tak pak je so tehdom něšto stało, štož do stawiznow Božeho kralestwa słuša. „Hlej, to Knjez Chrystus, naš Bóh, je, kiž wam džě z nuzy pomhać chce, wón žada sam waš Zbóžnik być, was wot wšitkeho hrěcha zmyć.“ Tu je Luther wšo wuprajil, štož tutón podawk jako wěc Božeho kralestwa woznamjenja! Hinak, nic tak teologisce rěčane: Tehdom je Bóh swět — a z tym tež tebe a mje — tak lubował, zo je swojeho jeničkeho narodženeho syna do hrěšneho a z tym zhubjeného swěta dał, zo bvehu wšitcy, kiž do njeho wěrja, zhubjeni njebyli, ale wěčne žiwjenje měli!

Nětk pak je trjeba, zo njebychmy při słowčku „wam“ jenož na pastyrjow myslili, ale to cyle wobobinsce na so počahowali, a zo bychmy wědzeli, zo to „džensa“ njebě jenož tehdom před 1956 lětami, ale je woprawdže tež džensa! W džensnišim času su hody za nas wulka składnosć, zo so we nas Zbóžnik znova narodži! La.

Kermuš w Slepom

Wěrje njeje podobne, ale tola je wěrnó: W Slepom lětsa njewědžachu, hdy budže po prawom kermuš. Přeco zaso so prašachu: „Nětk nam tola prajće, knjez duchowny, hdy swjećimy lětsa kermuš? Jedni mjenja 21. winowca, zepjerajo so při tym na wozjewjenje w serbskej protyce. Druzy zaso praja: Ně, kermuš je lětsa na 28. winowca. Kak je nětk prawje? Wujasnjenje wšak njebě čežke a někotři stari so hišće dopomnja, kak so za Slepom kermuš

wuliča. A po prawom je to jara jednora wěc. Kermuš je w Slepom stajnje na nježeli po „Wóršli“. Rozsudžace je při tym to „po“. Džen „Wóršule“ pak je 21. 10. Tuž je kermuš na nježeli po 21. 10. a tež hdyž je 21. 10. sam runje nježela, kaž bě to lětsa. Tuž swjećachmy lětsa kermuš 28. 10. Rěka wšak tež stare prislowo: Wórša drje smě sobu pjec, ale nic sobu jěsc.

Tak zeńdze so wosada 28. winowca w 9 hodž. na kermušne

Hody / Bjenada

Nětk je přišoł zbóžny čas!
Hody přibliža so zas'.
To je swjedžen wjesela
Za tu syłu čłowjestwa.

Jandželjo tam spěwachu,
Božu hnadu chwalachu,
Zo je z njebjes Zbóžnika
Dał za hrěchi čłowjestwa.



Bóh Knjez wotkry njebjesa,
Pósła ze nich do swěta
Swojoh' Syna na zemju
A z nim powěsc hodownu.

Hwězda jasna swěćeše.
Kralam z ranja pokaže,
Hdže je kral, tón njebjeski,
Za kotrymž su pytali.

Pastyrjo to zhonichu,
Hdyž tam stadła pasechu
Před tym městom Betlemom.
Hdžež džěn běchu z kóždym dnjom.

Tak je było spjelnjene,
Štož bu dawno wěšćene,
Zo lud, kotryž skaženy,
K zbóžnosci b'dže hotowy.

kemše. Na spočatku začahnychu předstejerjo wosady ze swojim duchownym do Božeho domu a zesydachu so na wołtarnišću. W swojim předowanju — zložuju so na epistolu njedzele — praješe duchowny swojej wosadze, kotrejž je Boh Knjez milosciwje přez lětstoteki zachował jednoru ale rjanu wjesnu cyrkwičku, zo njemožeše kermuš tež za tule wosadu žaneho drugeho zmysla měč, chiba Boha Knjeza chwalić a so jemu džakować za wše jeho hnadne skutki. Po předowanju hromadžichu předstejerjo po zwučenym wašnju wopór a přinjesechu jón dopředka na wołtar a mjez tym spěwaše wosada chwalbny kěrluš. Na to swječeše wosada na kemšach swjate Bože wotkazanje.

Popołdnju zhromadži so wosada hišće raz w Božim domje k wosebitej swjatočnosći. Lipsčanscy hrajerjo pokazachu hru „Der Fischbecker Wandteppich“ Manfreda Hausmanna. Hrajerjam

njech je hišće raz wutrobny džak wuprajeny za tutón kermušny dar. Tuta hodžina budže wšitkim njezapomnita. Zanurjeni woteńdžěchu wšitcy dom na kermušny kofej.

Snano je so při tym tež hišće prašenje rozpominało, štó je po prawom tuta swjata Wórša byla, kotraž je tak rozsudna za Slepjansku kermuš.

Swjata Wórša, škitarka knježnow w katolskej cyrkwi, je pječa byla kralowska džowka w Britanskej. Na syna pohanskeho wjercha měješe so wudać, ale wu prosy sej 3 lěta chwile za rozmyslenje. Z 11 000 knježnami so poda na putnikowanje po Rynje horje, přez Köln do Basela, přez Alpy do Roma. Ducej domoj ju Hunojo zabichu, kotřiž ze swojim wojskom před Kölnom ležachu.

Nadžijamy so, zo smy tež w tuty nastupanju „po Wórši“.

Frimil

Naš bratr

K dopomnjeću na našeho njeboh bratra dra. habil. Pawoła Wirtha
podał Gerhard Wirth

Tehdom je tež Pawoł Wirth narodnje wotučil. Wón drje njebě ženje a na žanym polu agitator, ale wón móžeše tak nutrnje něšto lubo měč. Tak běchu jemu serbske zynki wosebje cunje. Serbske stawizny jeho z bolosćemi putachu. Hdyž Čišinskeho pěsnje mačeri deklamowaše, so jemu sylzy ronjachu. Ze zajimom čitaše mni ze serbskeje čitanki Wótčenaš po wšelkich słowjanskich rěčach. Jako seminarist zastupi do Swobody a do Mačicy Serbskeje a bě njemało hordy na to. Ze schadžowankow serbskeje studowaceje młodžiny ani jednu njeje skomdžił. Te běchu jemu najrjeńše ze wšěch swjedzenjow. Wobrazy Měrcina Nowaka jeho přeco zaso znawa zahorjachu.

Jutry 1927 zložil naš bratr swoje pruwowanje na seminarje a wučerska wyšnosć jeho posła do Zarěča za pomocneho wučerja. Z wulkej pilnosću, zahoritósću a wustojnosću je tam po lěta skutkował. Hdyž ja 20 lět pozdžišo do Njeswaćidskeje wosady přińdžech, běše tam pollětne skutkowanje mojeho bratra hišće w dobrym dopomnjeću. Sulski wjednik běše

tehdom w Zarěču Měrcin Kral, pilny stawiznar našich serbskich wsow. Mjez nimaj nasta wutrobne přečelstwo, kotrež traješe hač do smjerće.

Naš bratr měješe wosebity pedagogiski talent. Jeho čućiwa wutroba běše z džěćimi žiwa. A tola traješe jeho skutkowanje w Zarěču jenož po lěta. Wón chcyše na uniwersitu. Jeho z mocu čehnješe, zo by so we wědomosćach wudospoľnił.

Seminarski wučer přińdže k nam, zo by Pawoľej wotradzał:

„Wy sće burski syn. Njeje to dosć postupowanja, hdyž sće nětko so stał z wučerjom? Njech tola přichodny staw dalši schodženk dopěje!“ Takle rěčeše naš dobroćiwý stary prof. Hofmann. Farar Konik znowa zapřimny do žiwjenja našeho bratra. Wón jeho posylni w jeho wotmyslenju a pomahaše jemu, zo dōsta stipendije.

Na uniwersice (1927—1934)

Puč do najzbožownišich lět našeho bratra bě so wotewrił, ale runje tutón puč wjedžeše jeho do najwjetšeho horja a skōńčneje zahuby.

Nazymu 1927 poda so Pawoł zbožowny a polny wočakowanja do Lipska na studije. Ješto hłowne předmjety běchu słowjanske rěče, filozofija a teologija. Z wulkej pilnosću so wali do džěla. Nětk wšak so wječeše, zo běše tehdom z gimnazija wotešoł. Za studij rěčow trjebaše na Lipsčanskej uniwersice maturitu realneho gimnazija. Tuž dyrbeše jako student jendželšćinu nawuknyć. Za pōdra lět bě to dokonjał. Na Barlinskej uniwersice trjebaše pak za promovowanje maturitu humanistiskeho gimnazija. Tuž tež grekšćinu hišće nawukny. Kak wjele lošo by so měł, by-li tehdom w Budyšinje na gimnaziju wostał!

Njedziwajcy wšěch wosebitych čezow běchu to lěta najrjeńšeho zboža za našeho bratra. Wón drje běše němskej studentskej korporaciji přistupił, ale wutra w njej jenož dwaj semestraj. Jemu běše škoda kōždeho wječora za piwowym blidom. Do wědomosćow so zanuri. Jeho wučer prof. Vasmer sebi jeho wažeše a wón česćeše swojeho wučerja.

Jeho wosebite polo běše rěčespyt a předewšěm běše so ze serbskimi dialektami zaběrał. Ja sym tehdom jemu pomhać směł, tuž ze samsneho nazhonjenja wěm, kak swědomice je swój material po serbskich wsach zběrał. Wšitke serbske wsy je zeznał. Bjez iluzijow hladaše do bēdneho přichoda serbskeho luda, ale runje tohodla jón z bolosćemi tak wutrobnje lubowaše. Přišedši ze swojich jězbow domoj nam potom powědaše wo nazhonjenjach po Serbach.

Raz běše so w přeněmčenych kōńčinach woraceho bura serbsce za pućom woprašal. Njewotmołwjejo na jeho prašenje našeho bratra powita: „Ty zaklaty sčerbje, hdže ty tola jow přińdžeš?“

Naš bratr běše dosć psychologa a hnydom wědžeše, zo je to wuraz najwjetšeje radosće překwapjeného serbskeho bura, kotryž njebě na to přihotowany, zo mōhl tam cuzy so serbsce na njeho wbroćić. Dołho so w přerowje sedžo rozmołwještaj. Zwjeseleny Pawoł dale jědžeše. Mjez prostym ludom w namjenznych kōńčinach běše přeswědčeneho Serba namakał. Tehdom zezna so tež z našimi serbskimi prócowarjami.

Naš bratr bě so pōdla swojich rěčespytnych džělow dočładnje zaběrał z filozofiskimi prašenjami

a běše wosebje w stawiznach filozofije derje wobhonjeny. Rady tež so rozmołwješe z wěcywustojnymi wo wumělstwach. Tak bórže z kóždym zdžělanym čłowjekom namaka dobry kontakt.

Tež z tak někotrej pěknej holčku je tehdom wutrobine styki nawjazal, ale žanu njeskrīwdził. Za kóždu běše tole znajomstwo rjane wobohaćenje.

Po studijach (1934—1946)

Naš bratr bě 1932 w Barlinje promowował, to rěka, zo běše z tym doktor filozofije, a přesydlī so zaso do Lipska, zo by tam pruwowanje za wyše wučerstwo zložil, ale dokelž bě to za čas fašizma za rěčespytnika słowjanskich rěčow bjez wšitkich wuhladow, džěše 1939 wróco do Serbow, zo by tam był wjesny ludowy wučer. Čas najrjeńšeho zboža bě nimo! Wón so podarmo prócowaše dóstać wučerske městno w Bošecach. Rady chcyše do zanjeseneje Noweje Wsy pola Klukša, tež to so jemu njeporučil. Pola fašistow za njeho mjez Serbami žaneho městna njeběše, tuž džěše za wučerja do Maleho Machnowa pola Barlina a běše při tym sobudželačer pruskeje akademije wědomosćow.

Hdyž běše jeho žiwjenje nětk do skromnych kolijow zajělo, tak bě jemu za čichim tola rjane swójbne zbožo zakčělo. W hesenskeje burskeje džowce bě sej hódnu žonu wuzwolil.

Naš bratr bu wjace króc namjetowany za profesora do Erlangena, do Marburka a tež wo Hamburku so rěčeše, ale wšitke plany so rozbiču, dokelž njeběše tehdomnišemu knježerstwu dosć spuščomny.

Zrudoba a zahinjenje

Na hody 1938 bě naš bratr ze žonu a synkom k nam do Budyšinka na wopyt přišol. Tam žona nahle schori a wumrě.

Z tym bě naš bratr smjertnje zranjeny a njeje so ženje wjace zhrabał. Hdyž běch jeho dvě léce prjedy w Małym Machnowje pola Barlina wopytal, wón mni poslučajo na krasne spěwanje swojeje mandželskeje praješe: „Hač smě to być, zo je čłowjek tak zbožowny kaž ja? Boju so, zo móhlo moje zbože jenož krótki čas trać!“

Nětko bě jeho zbože nimo.

Wón wbohi je njewuprajnje čerpił. Wjele plakaše. A hdyž so zasmja, bě to sama hōrkosć. Wjele džělaše, ale wšo džělanje bě bjez

wjesela, přetož ta, kotrejež připóznacne bě jemu najrjeńša mzda, tu wjace njebě.

Bórže so přesydlī z Maleho Machnowa, hdžež bě ze swojej žonu najrjeńše swójbne zbože nazhonił, hdžež jeho nětko přewjele dopomnjećow zašleho zboža čwilowachu, do Schneidemühla. Měr tam njenamaka. Tež džělo jeho tam tak prawje njespokoješe.

Nazymu 1939 wudyri wójna a z tym nowe horjo jeho čuciwu dušu čěsnješe. Bu za tołmača postajeny w lěhwje zajatych pólskich oficěrów a pozdžišo w lěhwach zajatych sowjetskich wojakow. Wón, kotrehož wutroba sama so ze smjertnych ranow krwawješe, so nětk spřećeli z krjudowanymi a hanjenymi.

Hdyž wo tym pisam, nječinjū to, zo bych z tym někoho přichilnosć chcył dobyć. Naš bratr, kotremuž by móhla tajka sympatija wužitna być, je zahinyl. Činju to, zo by so tragika serbskeho wědomostnika před swětom jewila.

Tema naju tehdomnišich rozmołwow běchu zwjetša čwile jatych. Tak někotrežkuli wolóženje drje móžeše za jatych docpěć, ale sam wšak wědžeše, zo běše z tym

čělnym a dušinym krjudowanjam jenož snadnje zadžěwany. Wón drje je tak někotremu móhl žiwjenje wuchować, ale hromady wotmrětych čělow, kotrež so kóžde ranje won do sněha nakladžechu, jeho dusychu. Jako jeho pozdžišo na rańšu frontu přesadžichu, je tam wšě njewuprajomne nuzy ciwilneho luda spóznał z najwjetšimi bolosćemi. Wón drje móžeše mi tehdom z wěstym wjeselom pisac, zo bě so jemu poradžilo, prikazej zadžěwać, kotryž sej zničenje cyleje wulkeje burskeje wsy žadaše a přistaji: „Němcy njemoža w 7 helach to pokućić, štož tu zawinuja na wbohim ludže.“

Mjez tutym ludom, kotryž jeho słowjanska wutroba nutrnje lubowaše, je 20. 4. 1946 po wuprajenjach někotrych drje tola spuščomnych towaršow wumrěł.

My žarujemy wo swojeho bratra, kotrehož bohata duša běše nam tak přewšo luba.

Serbski lud je z nim zhubił jedneho tak swěrneho syna a wučeneho wědomostnika. Z njewšědnej pilnosću nahromadženu wědomosć je njewučerpanu do chuduškeho rowa wzał.

(K o n c)

Charles Spurgeon

(* 19. 6. 1834 — † 31. 1. 1892)

Spurgeon bě wuzwoleny grat Boži, pobožny a swěrný wotročk swojeho njebjeskeho Knjeza. Sprócniwje je čas swojeho žiwjenja z wjesološću a z njewšědnej zrěčniwosću Božu hnadu w Chrystusu připowědał. Wón bě ze stolpom křesćanskeje cyrkwy, byrnjež bě baptist. Tysacy su přez lětdžesatki kóždu njeđzelu jeho wulke swědćenje slyšeli a miliony su přez jeho spisy požohnowani. Njepřewidžomna je syła tych, kotřiž so z jeho słowom k Chrystusej wołachu. Wón přédowaše a swědčeše ze słowom a ze swojim žiwjenjom a ze skutkami lubosće. Wón móžeše ze sprawnej wutrobu wuznać: Ja wěrju, tohodla rěču.

Spurgeon so lěta 1834 w Jendželskeje narodži; jeho prjedownicy běchu něhdy z Holandskeje před krawnym Albom do Jendželskeje čeknyli a přizamknychu so cyrkwinskeje wosadže, kotraž swobodu swědomja zastupowaše a zdomom na woprawdžitu pokutu

kedžbowaše. Hólčec dorosće pod jednorymi poměrami, blisko přirody a w čistym powětrě. Druhdy namakachu jeho w zahrodže abo na synowej łubi, za sebje sameho so modlo abo młóžšim bratram a sotram předujo. Rady čitaše we bibliji a zahe přiwwa wobrazy martyrtjow z jendželskich cyrkwinskih stawiznow do swojeje wutroby. Hdyž bě wón džesačlětny hólč, bě jónu předar Knith pola jeho staršeju na wopyće; wón slyšeše hólca bibliju čitać a so z nim zezna. Na přechodžowanju po zahrodže zastupi z nim do chłódnicy, poklakny so z nim, položī swoju ruku na njeho a modleše so za njeho, so z nim rozžohnujo praji jeho staršimaj: „Njewěm, kak to je, ale mam swjatočne začuće, zo tuto džěco tysacam ewangelij přinjese a budže w najznačičich katedralach kraja přédować.“

Bohu so lubješe, hižo hólca wo hrěchu přeswědčić, zo sej za troštom wodaća a měrom žadaše. Šěsć

měsacow dolho prošeše z cylej wutrobu, zo by Bóh jemu jeho hrěchi wodał, ale wón njedosta wotmolwu. Tohodla sebi přewza. wšě cyrkwyje a kapały wopytać, a bě zwólniwy a hotowy, wšo činić, hdyž by Bóh jemu jenož wodał. Ale wón bě kaž psyčk pod blidom, kotremuž njeje dowolene, wot chléba džěci jěsć a bjez tróšta džěše dale. Jedne ranje bu do kapały metodistow wjedzeny. Předar čitaše słowo z profety Jesajasa: „Hlejće na mnje, a budžeće zbožni, wšitcy po cyłym swěće.“ Po tym wobhlada sebi młodeho Spurgeona a praješe njeposrědnje jemu: „Młodzenco, ty maš starosće; ty ženje njemóžeš bjez starosćow być, jeli njehladaš na Chrystusa, hladaj, hladaj, jenož hladaj!“ W tym wokomiku widžeše Spurgeon puć před sobu. Jeho wutroba wyskaše z radosću. Wón bě zwólniwy byl, polsta wšelakich skutkow wukonjeć; nětko na křižowaneho hladaše, a jeho duša bě wuhojena.

Ze 16 lětami da so k baptistiskemu předarjej křćić, dokelž chcyše křesćan po přikładze japoštolow być. Wón wobhlada křćeńcu jako kupjel wučisćenja, jako přirunanje „sobu pohrjebany być“ z Chrystusom a jako wuznaće znowanarodženja. W Cambridge přistupi k baptistiskej wosadze a předowaše we wokolnych wsach. Bórže spózna so jeho dar, a z 20 lětami bu jako předar do Londona wołany. To bě Boži hłos. Nadawk bě čezki a hanjenje a wusměšowanje, njepřecelstwo a hida přećiwo młodemu předarjej nastawaše. Ale Bóh da jemu rosć a dobyć na mocy a mudrosći a zesylni jeho na spodziwne wašnje. W léce 1894 zachadžeše w Londonje cholera a ze wšitkich kancow swogeho wobwoda bu Spurgeon ke chorožam a k rowam wołany. Brěmjo, kotrež, bě jemu napoložene, zdaše so přecězke być za jeho młodej ramjeni. Jedneho dnja, duce z pohrjeba, namaka we wobchodze šewca papjerku wupowěsnjenu, na kotrež w čistym pismje scěhowace słowa stajachu: „Knjez je Twoja nadžija, najwyši je Twój wuček. Tebie njebudže ničo zleho přesčěhować a žana čwěla so njebudže Twojemu domej bližić.“ Wěra sej tute

słowa přiswoji; Spurgeon čuješe so wěsty a čerstwy, kaž z njesmjertnosću wobdaty, a cholera jeho njepřimny.

Ličba tych, kotřiž na jeho přédowanje posluchachu, z kóždej njedzělu rosćeše. Wjetše a wjetše stwy dyrbjachu měć. Naposledk bě trěbny, wulki dom za zhroma-

džizny natwarić. Twar so na 600 000 hr. wobliči. To bě za wosadu, kotraž dyrbjěše kóždeho jednotliwego přez křćeńcu do być, jara wjele pjenjez. Spurgeon so Bohu dowěrješe, tola njezabu, sam sobu prosyc a hromadzić!

(Přichodnje dale)



Přichodny němski cyrkwiniski dzeń
w NDR

Kaž slyšimy, jedna so wo tym, zo by Němski cyrkwiniski dzeń w přichodnym léce byl w NDR a to w Durinskej. Dokelž pak njeje žaneho města, kotrež by možnotu měło, cyły cyrkwiniski dzeń hospodować, chcedza wokolne města so sobu wobdzělic. Srjedzišćo ma Erfurt być. Tola rozbrojenje na wjace městow budže bohužel našemu wotmyslenemu zeńdženju Serbow na cyrkwiniskim dnju wadzić.

Chwaćicy. Serbska protyka so lětsa myleše — nic na 14. ale na 21. septembra so naša kermuš swjećeše. Mějachmy rjanu njedzělu bjez holka a hary na wsy. Do našich statokow bě wjele hosći přišlo. Hdyž drje tež njedzělske kemše njeběchu přebohaće wopytane, tak ma so tola wosebite słowo prajić wo pōndzelnějšej serbskej Božej službje.

Serbscy fararjo jězdza do našeje wosady, zo bychu Serbam njedzělu abo na ročnych časach serbsce přédowali. Měsacy dolho nimaju Serbja Chwaćanskeje wosady žanych serbskich kemšow. A hdyž su serbske kemše postajene, — je cyrkej prózdna! Dyrbimy ze serbskimi kemšemi přestać? Serbscy fararjo tola nochcedza podarmo do Chwaćic jězdzić. Tu ma so něšto změnić! Němcy so tajkej narodnej liwkosći směja. Zo serbskich spěwarskich njebyšće měli, njemóže wina być, přetož te su znowa naćišćane.

Što měnja naši křesćijanscy Serbja? Nochcedza wjace serbskich Božich službow, přédowanja Božeho słowa w serbskej řeči?

M. Žur

Njeswaćidlo. Naša najstarša wosadna, Prajskec wowka w Šešowje, swjećeše srjedu, 28. nowembra, swoje 96. narodniny w poměrnje čilej strowosći. Wosadny farar bě z někotrymi spěwarkami k njej dóšoł. Kaž běše čas žiwjenja rad na serbske kemše chodžila, tak zwjeselichu ju wosadni na jejnvh narodninach ze serbskimaj kěrlušomaj a krótkim serbskim přédowanjom.

Bóh knjez chcył jej dale spožčić miły wječor žiwjenja. W.

Ekumeniski wpyt w Njeswaćidle

Wjele čitamy wo tym, kak wuznamni mužojo cyrkwjow pućuja po swěće, zo bychu styki nawjazali. Wjeselimy so, zo je tež naša wosada měla tajki wuznamny wopyt. Jako běštaj w lécu knjez generalny inšpektor ewangelsko-lutherskeje cyrkwyje w Słowakskej, Andrej Žiak, a knjez prof. Frinta, wučer serbsčiny na Prajskej uniwersice w Serbach, dōndžeštaj tež do Njeswaćidla, zo byštaj so wobdzěliłoj na serbskich kemšach. Hosć słowakskeje cyrkwyje postrowi z lubymi słowami serbsku wosadu, namoľwjejo ju, zo by swěrna wostała ewangelskej wěrje. Při tym nam tež skrótka něšto praješe wo swogej cyrkwi. Dokelž jeho němska wosada prošeše, wosta tež na spočatku němskich kemšow tu, zo by tež Němcow wutrobnje postrowil. Wosadny farar tolmaćeše na woběmaj kemšomaj słowakski postrow wazeneho hosća.

Jako dopomnjeće na wopyt w Njeswaćidle dachmy hosćej nowe serbske spěwarske sobu.